

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики і народно-інструментального виконавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія та історія інструментально-виконавського мистецтва

Освітня програма Культурологія

Спеціальність 034 Культурологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2020 року

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія та історія інструментально-виконавського мистецтва
Рівень вищої освіти	Третій
Викладач (-і)	Волощук Юрій Іванович
Контактний телефон викладача	+380997452710
E-mail викладача	yurii.voloshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, вечірня, заочна
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Консультації	Консультації проводяться шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі
2. Анотація до курсу	
2.1. Опис (анотація) Навчальна дисципліна «Теорія та історія інструментально-виконавського мистецтва» ґрунтується на синтезуванні мистецьких і наукових аспектів теорії і практики професійного музичного виконавства, інтерпретації різних форм і жанрів, розвитку музичного мислення, аналізу провідних виконавських форм і тенденцій у історичній динаміці. 2.2. Тип: Дисципліни вибіркової компоненти. 2.3. Термін навчання. II рік, III семестр 2.4. Кількість кредитів. 3 кредити, загальна кількість годин: 90 (30 – аудиторна робота, 60 – самостійна робота, 20 лекцій, 10 практичних). 2.5. Викладацький склад. Волощук Ю.І. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри виконавського мистецтва.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни “Теорія та історія інструментально-виконавського мистецтва” є всебічне вивчення аспірантами вищих навчальних закладів, які здобувають освітньо-науковий рівень «доктора філософії» за спеціальністю «Культурологія», історії інструментально-виконавського мистецтва країн Європи; філософське та мистецтвознавче осмислення різноманітних стильових систем і напрямів, починаючи від барокової доби до сучасності в галузі інструментального виконавства, педагогіки і творчості; засвоєння широкого кола знань, пов’язаних з теоретичними основами музичного виконавства і творчості, зокрема, жанровою системою сольного, камерно-ансамблевого та оркестрового виконавства; ознайомлення з комунікативною специфікою концертування з оркестром. Основними завданнями вивчення дисципліни “Теорія та історія інструментально-виконавського мистецтва” є: ➤ знання основних етапів становлення та розвитку інструментально-виконавського мистецтва країн Європи; ➤ вивчення генези та еволюції духового та струнно-смичкового інструментарію; ➤ ознайомлення з провідними європейськими школами інструментального виконавства та їх стильовими особливостями; ➤ досконале володіння матеріалом з еволюції стилів та жанрів у європейській музичній культурі;	

- засвоєння теоретичних основ інструментального виконавства.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК1: здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення;

ЗК2: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК5: здатність написання українською та іноземною мовами власних наукових публікацій різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференцій, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація, праці науково-методичного характеру).

Фахові компетентності:

ФК8: здатність розуміти матеріальну та духовну цінність художнього об'єкту в різних хронологічних межах та географічних ареалах у відповідному історико-художньому, економічному, соціокультурному, інституціональному та тендерному контекстах.

Програмні результати навчання:

ПРН1: мати передові концептуальні та методологічні знання з Культурології та на перетині різноманітних гуманітарних наук та синтезувати їх у межах наукової спеціальності, в контексті власного дослідження;

ПРН2: впорядкувати філософсько-теоретичні засади сучасного культурологічного пізнання; сучасного наукового дискурсу; усвідомлювати власну професійно-наукову ідентичність дослідника-культуролога;

ПРН4: встановлювати міждисциплінарні зв'язки між блоками гуманітарних, культурно-історичних, мистецтвознавчих дисциплін та вільно володіти міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

ПРН7: аргументувати методологічні засади власного наукового дослідження, визначати його об'єкт та предмет, мету та актуальність з огляду на загальні тенденції інших галузей сучасної науки, аналізуючи параметри його наукової новизни;

ПРН10: вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми Культурології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;

ПРН13: розробляти та ефективно застосовувати PR-концепції щодо створення і подальшої реалізації власних та командних науково-пошукових та творчих проєктів, спрямованих на висвітлення актуальних для українського культурно-мистецького простору подій і процесів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні / семінарські	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
III	Культурологія	II	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завданн я, год.	Вага оцінки	Термін виконанн я
------------	------------------	------------	--------------------	----------------	-------------------------

III семестр

Змістовий модуль 1					
Тема 1. Еволюція музичного інструментарію у європейській музичній культурі.	Лекція / семінар	6, 8, 14, 16, 17	2/1	макс. 10 б.	вересень
Тема 2. Зародження інструментальних жанрів.	Лекція / семінар	6, 8, 14, 16, 17	2/1	макс. 10 б.	вересень
Тема 3. Інструментальне виконавське мистецтво доби Бароко.	Лекція / семінар	6, 8, 14, 16, 17	2/1	макс. 10 б.	жовтень
Тема 4. Інструментальна музика та виконавське мистецтво віденського класицизму.	Лекція / семінар	6, 8, 14, 16, 17	2/1	макс. 10 б.	жовтень
Тема 5. Інструментальне виконавство та творчість романтичної доби.	Лекція / семінар	1, 2, 4, 5, 11, 13, 28	2/1	макс. 10 б.	жовтень
Тема 6. Основні тенденції розвитку музично-інструментального виконавства ХХ століття.	Лекція / семінар	2, 3, 4, 5, 9, 10, 13, 15, 20, 22, 27	2/1	макс. 10 б.	листопад
ІІІ семестр Змістовий модуль 2					
Тема 7. Жанрова система камерного ансамблю у європейській музиці.	Лекція / семінар	18, 19, 21, 22, 23	2/1	макс. 10 б.	листопад
Тема 8. Сольне виконавство як форма мікроансамблю.	Лекція / семінар	18, 19, 21, 22, 23	2/1	макс. 10 б.	листопад
Тема 9. Оркестрове (колективне) виконавство як модель макроансамблю.	Лекція / семінар	18, 19, 21, 22, 23	2/1	макс. 10 б.	грудень
Тема 10. Концертування з оркестром та його комунікативна специфіка.	Лекція / семінар	18, 19, 21, 22, 23	2/1	макс. 10 б.	грудень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	90-100 балів (А «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на екзамені, опрацював рекомендовану літературу. 80–89 балів (В «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював більшість рекомендованої літератури.				

	70–79 балів (С «Зараховано») отримує аспірант, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював значну кількість рекомендованої літератури. 60–69 балів (D «Зараховано») отримує аспірант, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював половину рекомендованої літератури. 50–59 балів (E «Зараховано») отримує аспірант, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював третину рекомендованої літератури. 26–49 балів (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує аспірант, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював малу кількість рекомендованої літератури. 0-25 балів (F не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни) отримує аспірант, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на екзамені, не опрацював рекомендованої літератури. Розподіл балів, які отримують аспіранти Змістовий модуль 1 – 60 балів Змістовий модуль 2 – 40 балів Залік – 100 балів (максимальна сума балів за 2 модулі)
Умови допуску до підсумкового контролю	Залік отримують аспіранти, які за підсумком двох модулів отримали не менше 50 балів

7. Політика курсу

Відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «доктор філософії» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення восьмого (8) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#n5>), за яким особа, яка завершила навчання на ОНП третього рівня вищої освіти повинна мати здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. Результатом навчання повинна бути здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. У взаємовідносинах викладач та аспіранти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року. Тому, політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити аспірантам здобуття знань, умінь та розуміння, що відносяться до галузі мистецької творчості, що дасть їм можливість виконувати свою роботу самостійно. Акцентується увага на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо

самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт.

8. Рекомендована література

1. Бахталовська О.М. Інтерпретації виконавського романтичного стилю у скрипковій музиці XIX століття: навчально-методичний посібник. Ів.-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 188 с.
2. Вакульчук О.А. Інструментальна музика в українських нотних виданнях 1923-1934 років: монографія. К.: НБУВ, 2011. 184 с.
3. Верещагіна О.Є. Історія української музики XX століття: навч. посіб. для студ. музичних спец. 2-ге вид., доп.; Рек. МОН. Тернопіль: Астон, 2010. 280 с.
4. Волощук Ю. Скрипкова музика у творчості композиторів Галичини: національні традиції і європейські модерні тенденції. К.: Редакція "Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України", 1999. 40 с.
5. Волощук Ю. Скрипкове виконавське мистецтво Східної Галичини другої половини XIX – першої третини XX століття: національні традиції та поліетнічні культурні взаємини: навчальний посібник. Ів.-Франківськ: ПНУ ім. В.Стефаника, 2012. 128 с.
6. Гинзбург Л. История скрипичного искусства. Т.1. М.: Музыка, 1990. 286 с.
7. Дутчак В. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя XX – початку XXI століття: монографія. Ів.-Франківськ: Фоліант, 2013. 488 с.+ 68 іл.
8. Из истории форм инструментальной музыки 12-18 века: Хрестоматия. М.: Музыка, 1980. 240 с.
9. Історія української радянської музики. К.: Музична Україна, 1990. 296 с.
10. Карась Г.В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі XX століття: монографія. Ів.-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
11. Кашкадамова Н.Б. Історія фортеп'янного мистецтва. XIX сторіччя: підручник. Тернопіль: АСТОН, 2006. 608 с.
12. Кияновська Л.О. Українська музична культура: навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2009. 356 с.
13. Кияновська Л. Галицька музична культура XXI-XX століття: навчальний посібник. Чернівці: Книги-XXI, 2007. 424 с.
14. Кіндратюк Б. Нариси музичного мистецтва Галицько-Волинського князівства. Львів: Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України, 2001. 144 с.
15. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів: Наукове товариство ім. Шевченка, 2011. 284 с.
16. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витоки і функціонування: монографія. Ів.-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2006. 164 с.
17. Михайлов М. Стил в музыке. Л.: Музыка, 1981. 264 с.
18. Польская И. Камерный ансамбль: История, теория, эстетика: монография. Х.: ХГАК, 2001. 396 с.
19. Попова Т. О музыкальных жанрах. М.: Знание, 1981. 128 с.
20. Розенберг Р. Одесская композиторская школа: К 100-летию основания и 75-летию Одесской организации НСКУ: монография. Одесса: Астропринт, 2013. 328 с.
21. Сідлецька Т.І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2009. 184 с.
22. Сто великих композиторов. М.: Вече, 1999. 624 с.
23. Теоретические проблемы музыкальных форм и жанров. М.: Музыка, 1971. 365 с.
24. Тюмин Ю. Музыкальна форма. М.: Музыка, 1974. 360 с.
25. Тюмин Ю. Произведения Чайковского. М.: Музыка, 1973. 275 с.
26. Українська музична культура на сучасному етапі: трансформація традиційних і академічних форм: зб.матер. Всеукр. наук.-практ. конф. ПНУ, 24-25 квітня 2013 р. / ред. В.Дутчак. Ів.-Франківськ: Фоліант, 2013. 315 с.

27. Хай М. Музично-інструментальна культура українців (фолкльорна традиція). Київ - Дрогобич, 2007. 543 с.
28. Черепанин М.В. Музична культура Галичини (друга половина XIX- перша половина XX ст.): монографія. К.: Вежа, 1997. 328 с.
29. Шип С. Музична форма від звуку до стилю. К.: Заповіт, 1998. 386 с.
30. Ярошенко І.В. Мистецтвом встелені шляхи. Андрій Кушніренко – диригент, композитор, педагог. Чернівці: Прут, 2004. 220 с.

Викладач _____ Волощук Ю. І.